

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Előfizetési ár:

Egész évre 8 korona, félévre 4 korona,
negyedévre 2 korona, egyes szám ára
20 fillér.

Nyilttér sora 40 fillér.

Hirdetés nagyság szerint.

Szépirodalmi, társadalmi, és köz-
gazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények
a szerkesztőséghez intézendők.

Előfizetési pénzek és reklamációk,

Feigl Gyula

kiadó címére küldendők.

XXII. évfolyam.

Felelős szerkesztő:
WITTINGER ERNŐ.

40. szám.

Főgimnáziumi Egyesület.

Köszegnek nem az adózó polgárságán mult, hogy még nincs főgimnáziuma. Megfizette volna már a megezárazott 200,000 koronát is, de senki sem kérte tőle.

Ime még nem volt toborzó, csak megalakult a Főgimnáziumi Egyesület: s már is nagy számmal jelentkezett az önkéntes. Közel 100 az alapító tagok száma s majdnem ugyanannyi a rendeseké. 10,000 koronát meghalad a jegyzett összeg, a mely részben már a takarékpénztárban kamatozik. Szinte páratlan eredmény — ugyszólván az első szóra, az első napon! S biztat a remény, hogy már az első év végén még sokkal nagyobb lesz a siker. Köszeg derék társadalma, nemes polgársága dicséretére és egyszer-mind javára, nemcsak szellemi, hanem anyagi javára is.

Még kevesen számították ki, mekkora anyagi hasznot hoz Köszegnek a gimnázium, és mekkorát hozhat a főgimnázium? Szellemi érdekeknek szolgáló intézményeknél nem is igen szoktuk az anyagiakat mérlegelni, pedig érdemes megtenni.

Tíz évi átlagot véve a községi gimnáziumnak 180 tanulója szokott lenni. Kéznel levő adatok alapján statisztice megállapítottuk, hogy a folyó iskolai évben egy-egy tanuló szállása és ellátása átlag 28 koronába kerül, vagyis az egész évre 280 koronába. S így 180 tanuló a folyó iskolai évben 50,400 koronát jövedelmez Köszegnek. Ehhez járul egy-egy tanulótl átlag 50 korona ruháért, könyvért stb. a mi összesen 9000 koronára

rug. Végeredménykép kimondható, hogy a gimnáziumi tanuló ifjúság 60—70,000 korona évi forgalmat hoz Köszegnek. Ha pedig főgimnáziumunk lesz, ez az összeg legalább is megkétszereződik, 150—160,000 koronára emelkedik, mert a nagyobb deáknak a szükséglete is nagyobb.

S ez a pénz megoszlik a társadalomban. Sok szegényebb család ez uton jut, ha nem is mindennapi kenyéréhez, de legalább is könnyebb megélhetéshez. Alig van iparos, kereskedő, a ki hasznát nem látná. Ha nem is csurran, de csöpöppen még a vasutnak, bérkocsinak, fuvarosnak is.

Nem csodálkozom tehát a derék polgárság áldozatkészségén. A ki higgadtan mérlegeli Köszeg fejlődésének lehetőségeit; a ki silány egyéni érdeket mellőzve a közjóért lelkesülni tud: az világosan látja, hogy a meglevő tanintézetek fejlesztése és ujaknak alkotása Köszegen nagy erő és jövedelem forrásává lesz. A mit a gimnáziumról bizonyítottunk, az igaz a polgári iskoláról, az apácák intézeteiről, a felső leányiskoláról és a katonai alreáliskoláról is. Mindazokfölött pedig igaz az, hogy Köszeg jövője fejlődése jó sokáig csak a tanintézetek és az egészségügy terén várható. Megérdemli-e tehát a Főgimnáziumi Egyesület a támogatást?

Mázy Engelbert dr.

A csevegés művészete.

Irtá: Kóshalmi.

Ez is művészet, de talán csak nálunk, hol a könnyed, csekély fajsúlyú témák fölötti eszmecséret ily mó-

don szokás megkülömböztetni a közönséges beszélgetéstől. Előre bevallhatjuk, hogy nem magyar találmány; engedjük oda a pálmát a franciáknak. A mi beszédmodorunk alapján messze áll a csevegéstől. Hézagos, nehézkés, darabos, a szétugró gondolatszilánkokat csak az élc vagy adoma villama kovácsolja össze. Ez az, a mi karakterét adja a magyaros beszédmodornak s mely mintegy nélkülözhetetlen contributuma a mi társalgásunknak. Ez már kétségkívül magyar találmány. A mikor a mi szalonjainkba behálóztta magát a csevegés, simulékony, folyékony lett a beszédmodorunk s az adoma világa pislogva vonult meg az ellentétes társalgási témák közti pauszokban. A könnyed csevegés nem tűri az adomát.

Nem kell azonban ezt úgy értelmezni, hogy a nyugodt csevegésnél kerülnünk kell az olyan témát, mely alapján is hamar szétpattanó élcre izgat. Magában a csevegés tónusában kell bennfoglaltatnia az élcnak, ha érvényesülni akar. De hisz valljuk meg, hogy épen ez a művészet a csevegésben! Eltalálni az alaphangot, azt az elemet, hol az élces ötletek minden zavar nélkül explodálhatnak. Az alaphangot eltalálni már természeti adomány, annak sikerül, kinek a humor kincse lelke legmélyén van, nem pedig a fölszínen, odavetett vagy utánzásul felkapott ötletekben. Igazán az cseveg, a ki szívből cseveg, a ki arra sajátos természeti hajlandóságot érez. Ez a viszonylagos hajlandóság a kedélyességben nyilatkozik. A kinek a lelkében a gond nem szántott mély barázdát, a ki a gyermekies, ártatlan lélek életvidorságát meg tudta őrizni, az úgy cseveg, hogy osztatlan örömet és meglegedést kelt a hallgatók szívében. A kik végnélküli megpróbáltatásokon mentek keresztül, vagy a gond kenyeréért küzdve eldurvult a lelkük, vagy érzéktelen kérget vont lelkükre a létért való küzdelem, tudhatnak érdekfeszítően elbeszélni, tudhatnak egyes témákról előszeretettel beszélni, vitatkozni, vagy tréfálkozni, gyönyörködtetően élcelődni, de igazán

TARCA.

Rémes éjszaka.

— Történet. —
Irtá: Murai Károly.

Nem volt fiatal, nem volt tüneményszerű szépség, de minden izében kívánatos. Ugyan, mint egy jól megérett, duzzadó husu ószibarack. Beleharapni való. Csetenteni kellett a szájnak, ha meglátta a szem s szinte utána nyult a kar.

Ha róla volt szó, lehetett beszélgetni. Ennek is volt mondani valója, meg amannak is. A beszédhez, a mely ilyenkor soha sem volt egészen világos, teljesen kifejező, hunyorítani szoktak s ez a hunyorítás bizonyos tekintetben kommentár volt az elbeszélés balladai homályához.

A kik ismerték, a kik hírét hallották elhitték, hogy kedvese van; de azt, hogy úgy van-e, bizonyosan nem tudta seuki. A körülmények azonban olanyok voltak, hogy a szárnyaló, óvatosan terjesztett hír valószínűséggel bírt. A látszat ott ólálkodott mindenütt s alapul szolgált a kombinációnak.

A szeme csillogó, az ajka husos s a pirosságtól majd hogy kicsattan az arca. A férje jóval idősebb, mint ő; e mellett korhely, a ki egy héten hatszor hajnal felé vetődött haza. Egyetlen egy gyermeke van, egy hat éves fiú, a ki már nem ad nagy gondot neki s a ki nem is beteges, hogy magához kösse.

Az asszony barátai között csak egy volt, a ki nem hitt a támadó, terjedő hírek és a ki a nap minden pillanatában hajlandó volt ama bizonyos tűzbe tenni a kezét. Azért nem hitt, azért volt hajlandó a tűzbe tenni a kezét, mert fiatal volt, mert szerelmes volt. Az étellel, a nőekkel ismeretlen, álmodni szerető, költői berkekben révedező fiú,

a ki előtt még ragyogó fényben, tisztaságban állott az asszony. Bolondos, plátói érzelmű fiú, aki a nőekkel az irodalomról, a zenéről, a női hivatásról beszélt, a ki naplót vezetett s abba olyan verseket irt, a melyeknek az igazságában maga is hitt. Elmúlt századba való fickó, lovagias érzélemmel, hamis páthosszal és becsületérzessel szerelmi ügyekben is. A ki egy eldobott keztyűért akkor is képes volna beugrani a fenevadak közé, ha azt a keztyűt egy operette-primadonna dobta volna is oda.

Hát ez a fiú nem hitt semmit. Lehetetlenségnek, örültségnek tartotta a kétkedést a már említett tárgyban. És ha ő ekkor piktor, bizonyára madonnának festi azt az asszonyt, glóriát pingál a feje fölé és képes imát mondani a számolya mellett.

Bizonyos időközökben, rendszerint délelőtt, midőn lelkét felmagasztosultnak találta, vagy mikor ihlethez akart jutni, ellátogatott hozzá. Ahitattal, föltétlen tisztelettel nézett rá és szerette volna elkapkodni a hangját, mint valami isteni zenét és elhelyezni valami zenei instrumentumba, hogy akkor szólaltassa meg, mikor neki tetszik. Egy alkalommal, mikor bekopogtatott és belépett hozzá, izgatottságban találta az ő madonnáját. A karszékekben félig hátradőlve, fia tejét az ölébe szoritva, látta az asszonyt, a kiből ezuttal fennen diadalmaskodott az anya.

— Jó, hogy jön — szólt a fiúhoz — panaszkodni akarok.

— Bántotta, bántani merészelt valaki? — hangzott fenyegető hangon a kérdés.

— Azt hiszem de nem tudom bizonyosan. Lehet, hogy véletlenség volt, de az is lehet, hogy valakinek ostoba tréfájából állott. Nézzen rám és mondja, milyennek lát?

Válasz helyett a kérdezőt ur elvörösödött. Szeretett volna fölkiáltani, hogy szépeuk, bájosnak, angyalinak,

imádandónak látja, de nem mondott semmit. Nézett merően. bután.

Az asszony, látván ezt a tekintetet, alig tudta visszatartani mosolyát. Hanem megtette mégis és komolyan beszélt:

— Nem aludtam az egész éjjel és most úgy nézek ki, mintha betegségből épültem volna ki.

— De hát mi történt?

— Az történt, hogy közel voltam a halálhoz, vagy legalább is a megőrüléshez. Még most is remegés fog el, ha visszagondolok az elmúlt rémes éjszakára, a mely fölemésztette minden örömet, tőkre tette idegeimet és majdnem hogy kisíratta velem mind a két szemem.

— Ha elmondaná!

— Azt akarom. El fogom mondani két okból. Először azért, hogy fogalma legyen önnek arról, hogy itt a városban kívül, ebben az elhagyott helyen fekvő házban, milyen kísérteties helyzet adhatja magát elő. Másodszor pedig azért, hogy ha ön is valószínűnek találja az én gyanumat, arra kérjem, hogy puhatolozzék a városban, vajjon nem csalódom-e? (On megfordul itt is, ott is és bizonyára hallani fog valamit, ha úgy áll a dolog, a mint én hiszem.

— Mindent meg fogok tenni.

— Köszönöm. Most pedig hallja a történetet.

Kevés szünet, kis ideig tartó gondolkodás és az elbeszélés kezdetét veszi.

— Tegnap este nyolc órakor megvacsoráltunk a férjem — ah, ő így szokta rendesen — bement s városba, egyedül hagyva engem ezzel a gyermekkel, a kit sem én nem tudnék megvédeni és a ki engem sem volna képes védelmezni. Emlékezik ön, uram hogy tegnap este szeles, őszi idő volt. Olyan idő, a mely levegőleg hat és borús gondolatokat ébreszt. A kályhacsövekben bűg a szél, az ablakrámkat recsegteti és olykor-

Ferencz József keserűvíz az egyedül elismert kellemes ízű
természetes hashajtószer.

őszinte kedélyességgel csevegni, gyöngéd élceket mondani, melyek még távollévőköt sem érintenek, sértenek: nem tudnak.

Szilágyi Dezsőről mondják, hogy a csevegésnek valódi mestere volt. „Egy bécsi bankárné ismerkedett meg vele. Nagyon kérte ő is, az ura is, töltson egy estét velük. Fialat menyecske leányuk rajong érte, boldog volna, ha megismerhetné. Szilágyi kitérőleg válaszolt, de állhatatosan ostromolták. Nagy nehezen engedett. Szilágyi beszélt. Olajbarna, érdekes arcán a jókedvnek, humornak, szellemes vonzó udvariasságnak sugarai villantak át. A fiatal asszony, szép fejét kezére hajtva, álmodozva, büvületének hálójában vergődve gyönyörködve hallgatta. Le nem vette a szemét róla. Ő volt az utolsó nő, ez a szerencsés bécsi asszony, ki Szilágyi Dezső kápráztató, édes csevegőképességét kedvére bámulhatta.”

A csevegést az a könnyedség jellemzi legigazabban, melylyel a causeurök egyik témáról áttérnek a másikra, nem célzatosan, nem szándékosan, mert itt minden kifejezett vagy csak árnyalt gondolat, kép az önkéntelenség, nagy a rögtönzés zomancával tündöklök. Ebben a könnyedségben rejlik a híres causeurök — mondhatnám — szemfényvesztése. És ha valóban szemfényvesztés, mert a csevegés anyagát nem elintézendő ügyek, hanem ötletek, képek alkotják, melyek számtalanszor még csak nem is a gondolattársulásából erednek.

A mi a kedélyesség, ötletességén kívül összhangot teremthet a csevegésben, az a külsőségben gyökerezik. A kellemes külső, a nyíltság, az őszinteség, kifinomodott izlés, gyakorlat azonban a helyzet, körülmény a legeslegközvetlenebbül befolyásolják a csevegők hangulatát. A kezét, a milieu gyakran pompássá avat egyes ötleteket, melyek másutt hatás nélkül pattannak szét; ennek a megválasztása a pillanatnyi, a varázsos, tünelményes hatás váratlan eszköze: így érvényesüljön a mi a csevegőnek adatott, mert ez is a hódítás taktikájához tartozik.

Városi ügyek.

2415/902.

Hirdetmény.

Kőszeg az. kir. városban a cs. és kir. körös hadseregbeli n. n. tényleges állományú adókötelesekre nézve az ellenőrzési szemle szept. 6. a. október hó 27-én délelőtt 9 óra délután 2 órákor fog megtartatni.

Felügyelőknek a nyilvános és állami szolgálathoz levő szemlére kötelezettek, hogy miután az évben az ellenőrzési szemle délelőtt és délután tartatik meg, az ellenőrzési szemléről a hivatalos elfoglaltság ürügye alatt elmaradnak nem lehet.

Kellő igazolás nélkül elmaradottak ellen, a büntetési eljárás fog megindítani.

Kőszeg, 1902. évi szeptember hó 29-én.

Kőszegi József,
rendőrkapitány.

Tisztelettel felkerjük hatraleskos előfizetőinket, hogy az előfizetési összegeket lapunk kiadói hivatalának beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás történjen. Előfizetési ár egész évre 8 k., félévre 4 k. és negyedévre 2 k.

olykor mintha koppanás hallatszanék az ablaküvegen. Mintha szellemekkel, rémekkel volna tele az éj.

A fiúnak az jutott az eszébe, hogy mily édes dolog lett volna abban a rut, félelmetes időben ott ülni az asszony mellett és verseket olvasni föl neki.

— Elhagyatva, majdnem egyedül ebben a nagy lakásban, a hol a lámpa óriási árnyakat vetett a falra, olyan idegenszerű, olyan félelmetes volt, hogy nem is tudom öneuk kellően letesteni. Egyik szélrohamban a másik után támadt s bugásában, sivitásában, nyoszörgésében mindig emberhangot véltem hallani, panaszosan, kegyelmet esdőleg, sirva. A koppanás, a csörrenés az ablakon, a butorok roppanása itt bent és föl-föllobbanása a lámpának önkéntelenül is arra a kiáltásra készítetett, hogy bár itt volna a férjem.

A hallgató fiatal ember homlokán ráncok képződtek és megvetőleg gondolt egy bizonyos nyomorult emberre, a ki ilyen érdekes asszonyt otthon tud hagyni.

— Ha a szél olykor elállt is, a helyzet nem volt megnyugtató, mert a mély-éges csönd még ijeszttőbbé hatott rám. A mint így aggodalmasan, félve, majdnem reszketve ültem itt, ezen a helyen, tekintetem az ablakra vetődött. Pár pillantig nem láttam egyebet, mint mély-éges éjszakát, a mely rám meredt az ablakon át. Később azonban, mikor megszoktam a sötétséget, a szívem olyat dobbant, mintha meg akart volna szakadni. Kimondhatatlan rémület vett erőt rajtam.

— Miért?

— Mert úgy tetszett előttem, mintha az ablakon — a melynek függőyét a cseléd ellejtette leeresztetni — nemcsak a sötét éj, de két fénylő szem is meredne rám. Nem tudtam mozdulni, nem tudtam kiáltani s csak néztem, csak néztem merően, de minden izemben remegve, arra a két szemre, a mely zöldesen fénylött, mint a macska szeme. Mintha megigézett volna, mintha helyemhez kötött volna, bűvérővel bírva. Ez a helyzet nem tudom, meddig tartott, mert talán el is vesztettem eszméletem.

— **A király nevenapja.** Apostoli királyunk névünnepe alkalmából tegnap folyó hó 4-én fényes ünnepi mise volt a Jezus szent Szive templomban, melyen testületileg jelentek meg a Kőszegen székelő összes hatóságok és hivatalok, a katonai és honvéd tisztikar és az iskolák növendékei. A középületek és több magánház is fel voltak lobogozva.

— **A zardai kapornát,** mint értesülünk folyó hó október 15-én fogják felszentelni. A szertartást, mely igen fényesen ígérkezik, maga a megyés püspök ur ó méltósága, István Vilmos dr. fogja végezni, a ki ezen szándékáról már értesítette is a plébánia hivatalát. A domokosnővérek mindent elkövetnek, hogy az ünnepélyt tőlük telhetőleg fényessé tegyék. Az ünnepélyre meghívókat küldtek szét.

— **Pozsony város köszönete.** Pozsony város tanácsa nevében Broly Tivadar polgármester a kőszegi állatvédő egyesülethez köszönő sorokat intézett, amiért ez a pozsonyi Duna-ligetben elhelyezett 15 madártészkelő házikót Pozsony városának ajándékozta.

— **Önkéntesek vizsgálja.** A kőszegi 11. számú vadász-zászlóalj önkéntesei a múlt héten vizsgáztak Győrben. Kilenc önkéntes közül négyen tették le jó sikerrel a tartalékos tiszti vizsgát, öt pedig elbukott. Két évi szolgálatra egy önkéntest utasítottak, a többit szabadságolták. Az új önkéntesek október elsején vonultak be, számszerint nyolcan. Ezek t. hó 2-án az elméleti kiképzés miatt Komaromba utaztak a hol tél évig maradnak, azután bevonulnak csapattestükhöz gyakorlati kiképzésre.

— **Automobil közlekedés Sopron-Kőszeg között.** Sopronból, f. hó 2-án délután egy órákor egy automobil-omnibusz érkezett Kőszegre tizenkét utassal. Az automobil délelőtt fél tíz órákor indították el Sopronból. Úgy értesülünk, hogy a soproniak társaságát alakítanak oly célból, hogy automobil járatokat létesítsenek több irányban s így egyebek között Kőszegre is, a merre vasut nem vezet. A vállalat iránt nagy az érdeklődés s hír szerint nemsokára megkezdik a naponkinti automobil járatokat, mely esetleg postát is szállít.

— **Táncestély.** Az aranyifjúság a múlt csütörtökön értekezletre gyűlt egybe s elhatározta, hogy folyó hó 11-én a Kovács-téle vendéglőben táncestélyt rendez. A fiatalság úgy gondolkozik, hogy az erdős-bérces Kőszeg társasége rettenetesen besavanyodik s olyan ecetesek az emberek, hogy alig képesek egy barátságos tekintetre. Ez állapotokat élénken illusztrálja az is, hogy cigányzenészeink itt hagynak bennünket. Nincs keresetük, de semmi, nem tudnak megélni. Október 15-én néhány hónapra kiköltöznek Grácba s onnan Szombathelyre mennek letelepedni. Az október 11-én megtartandó estélyen alkalmá lesz a meghívott közönségnek egy kis jó cigánymuzsikába gyönyörködni s esetleg kedélyesen elszórakozni. A rendezőség meg fogja tenni a magáét. Azután savanyodhatunk, ha úgy tetszik tovább.

— **Fögimnáziumi alapítók.** Azon alapító tagok névsora a kik jegyzett összegüket egyszerre kifizették: Széchenyi Rezső 300 kor., Gy. Apáti. Róth Jenő Kőszeg, Jánosa Gyula Kőszeg, Maitz Jacint Német Újvár, Szajbély Gyula Rohonc, dr. Kovács István Kőszeg, Perkovits Ferenc Kőszeg, Schönbauer János Kőszeg egyenkint 200 koronát. Beer Károly Kőszeg, Bobus Ignác Kőszeg, Iureiter Henrik Bors-Monostor, Michaelis Izidor Kőszeg, Freiberger Sándor Kőszeg, Kincs István Kőszeg, Niehold Mihály Kőszeg, Mattasovszky Lajos Esztergom, Potzberger Lujza Kőszeg, Stegmüller Mária Kőszeg, itj. Unger Károly Kőszeg, Frelh Alfons Kőszeg egyenkint

— Ah! Az istenért!

— Ne ijedjen meg, e miatt nem történt bajom, sőt némileg jó hatással volt rám, mert mikor magamhoz tértem, már nem láttam ott az ijesztő szempárt. Midőn meggyőződtem arról, hogy csakugyan nem mered többé rám, h. r. te en föluggrottam, az ablakhoz futottam és leeresztettem a függőnyt. Mikor azonban a függöny hullóban volt, rémületen sikoltottam föl.

— Nos?

— Azt a két szemet megint láttam. Kétségtelenül meg kellett győződnöm, hogy valaki ott állt az ablak előtt és hogy az a valaki engem lesett.

— Megismerte?

— Nem. De ha hirtelen villám hasította volna is át a sötétséget s egy ismerősöm állt volna is ott, akkor sem ismertem volna meg, mert annyira ijedt voltam. Mikor a függöny le volt eresztve s az ablaknak hátat fordítva, ültem, kissé megnyugodtam, elhítve magammal, hogy képződtem. A szél e közben egészen megszűnt s teljes csönd következett be. A mint ekkor szinte mosolyogni kezdtem előbbi félelmem fölött, olyantéle neszt hallottam, mintha valaki a kerítésen mászott volna át és az udvarba ugrott volna be. Kevés vártatva egész világosan kivehettem, hogy a kapu felül léptek hallatszottak s az előszoba ajtaja előtt szüntek meg, majd hallottam, a mint az előszoba kilincsét megnyomták, azt próbálva vajjon be van-e zárva. Ezután pár percnyi csönd következett.

— És azután?

— Kopogtatás hallatszott az ajtón. Mikor a kopogtatás valamivel erősebben ismétlődött, kisettem az előszobába, mert — mint elfeledtem mondani — a cseléd nek engedélyt adott, hogy valami mulatságba elmehessen és így magam voltam. Hangosan kérdeztem, hogy ki zörget? Erre egy elfojtott és elváltozott hang azt felelte, hogy csak nyissam ki az ajtót. És mert nem engedelmeskedtem, hát újból kopogtatott. Ekkor én föláltam

100 koronát. Barkó Sándor 200 koronát tett oly feltétellel le kamatoztatásra, ha a főgimnázium 1920-ra létesül.

— **Dramai előadás.** Strakosch Sándor tanár, mint már említettük t. évi október hó 15-én este Kőszegen, a *Mulató* nagytermében drámai előadást tart. A műsor a következő: *Uriel Acosta* Gutzkowtól, nagy jelenet; *Belzarar*, ballada, Heine Henrikától; *Lear király* (Shakespeare), nagy jelenet; *Die Grenadiere*, ballada, Heine Henrikától. Belépő-jegyek előre valthatók Róth Jenő könyvkereskedésében. Helyárak: Oldalülések és az első három sorban 3 k., a 4-6. sorban 2 k., a többi sorokban 1 k. 20 fillér. Állóhely 80 fillér.

— **Hazasság.** Holnap hétfőn délután fél 5 órákor esküszik örök hűséget az itteni Jezus-Szt.-Szive templomban Zumpf Gusztáv m. kir. postamester Jobbagyiról Slavik Paula urhölgynek.

— **Sikkasztó irnok.** Király Lajos vasvári járási irnok többrendbeli hivatalos pénzek elsikkasztása után Vasvárról megszökött. Nyomozását és letartóztatását elrendelték.

— **Hamisított elielmi szerek.** A magyaróvári állami magvizsgáló allomás megkeresésére a kőszegi szolgabírói hivatal több árumintát küldött be rohongi kereskedők iületéből a nevezett állomáshoz megvizsgálás végett. A szakvélemény a napokban érkezett meg a szolgabíróshoz. E szerint a beküldött és megvizsgált áruk nagy része hamisítva van. A paprika kukoricaliszttal, a fahéj homokkal van keverve, hamisítva van a bors, a safrany, de még — az abrakakarmay is. A hamisításoknak természetesen a legtrikább esetben az illető kiskereskedők az okai, mert ők az árut többnyire jöhiszemüleg vették a nagykereskedőktől vagy a termelőktől. Tekintve azonban a törvény betűit, aligha kerülhetik ki az illetők teljesen a büntetést, mert módjukban lett volna az árukat forgalomba helyezés előtt valamelyik állami vegyvizsgáló állomással megvizsgáltatni.

— **Künhegyi Szombathelyen.** Künhegyi Miklós színtársulata okt. 1-én kezdte meg előadását Szombathelyen honnan a következő műsora adta ki: Szombat okt. 4. New-York szépe, operette. Vasárnap okt. 5. Flórika szerelme, népszimű Hétfő okt. 6. Keresd a szived, szimű. Kedd okt. 7. Házi béke, vigjáték. Szerda okt. 8 és Csütörtök okt. 9. Asszonyregiment, operette. Péntek okt. 10. Köpviselő úr, vigjáték. Szombat okt. 11. és Vasárnap okt. 12. Katalin, operette. Hétfő okt. 13. Lotty ezredesei, énekes bohózat. Kedd okt. 14. Hófeherke, szimű (Bródy S.) Szerda okt. 15. Cziterás, operett.

— **Kaszinó est.** A *P'lyári kör* tegnap zene-estélyt rendezett a saját helyiségeiben. Az estélyen nagyszámu hölgyközönség vett részt.

— **Táncestély Csepregben.** A csepregi tüzkarosultak javára folyó évi október hó 25-én a „Pannónia“ szálloda összes termeiben jótékony célú táncestély lesz. Kezdeté este 8 órákor. Belépti-díj: személy-jegy 2 kor., család-jegy 5 kor.

— **Anyakönyvi statisztika.** A kőszegi anyakönyvi-hivatalban az utóbbi időben a következő születési- és halálozási-eseteket jegyezték be:

Születés.

Szeptember 23-án. Wehofer Alojzia fia, János, ág. hitv. ev.

Szeptember 22-én. Ott Adolf és Karl Henriette leánya, Erzse, rom. kath.

Szeptember 25-én. Imre Gyula és Gáspár Rozália fia, Gyula, rom. kath.

Szeptember 24-én. Pontyos Kálmán és Kohl Franciska fia, Kálmán, rom. kath.

Szeptember 23-án. Brückler Gusztáv és Holzbecher Katalin fia, Károly, Gusztáv, ág. hitv. ev.

Szeptember 21-én. Schwahofer János és Kappel Teréz leánya, Erzsebet, ág. hitv. ev.

egy székre és az ajtó fölött levő ablakon kinéztem. A hold éppen feljövőben volt s a fényénél az ajtó előtt két alakot láttam. Mindakettőnek el volt burkolva az arca. Az jutott az eszembe, hogy ezek tudják, hogy egyedül vagyok és be akarnak törni és kirabolni. A helyett tehát, hogy kinyitottam volna az ajtót, megfeszítettem minden erőmet s egy szekrényt toltam elébe. Ezután kötettem és a kívül állók között ilyen párbeszéd fejlődött ki: „Mit akarnak? — kérdeztem én. — „Be akarunk menni.“ — „Miért? — „Mert meg akarjuk kimélni nagysádat egy igen veszedelmessé válható embertől, a ki bent van elrejtözve.“ — „Kik önök? — „Titkos rendőrök vagyunk. Erre jártunk és láttuk, a mint ide a nyitott ablakon egy férfi beugrott. Eppen az, a kit mi üldöztünk, a ki rablógylkosságot követett el és a ki a fogházból megszökött.“ — „Ide uem ugrott be senki.“ — „Nagysád azt nem tudja, de mi láttuk. Kérem, nyissa ki az ajtót.“ — „Nem nyitom.“ — „Akkor kénytelenek vagyunk a törvény nevében fölszólítani erre, mert nekünk kötelességünk öt elfogni, és nem engedni meg, hogy itt újabb büntényt kövessen el.“ — „De én nem fogom kinyitani az ajtót, mert magam vagyok itthon és mert nem bírom önökben. Lehet, hogy nem mondanak valót, hogy önöknek van gonoszszándékuk és hogy ily ürügy alatt akarnak behatolni ide. Tavozzanak. Én meg fogom tudni védelmezni magamat.“

— Nagyszerűen volt mondva.

— **Ugy-e?** Ekkor a két alak suttogni kezdett és nekem úgy rémlett, mintha az egyiknek megismertem volna a hangját. Mikor kisuttogták magukat, újból követték az ajtó kinyitását; majd megpróbálták a betörését is, de eredménytelenül. Én ott álltam az ajtónál és ezer télelem fogott el.

— Elmentek?

— El. Hallottam, hogy kimásztak a kapun. Tíz-tában lévén ezzel az ablakhoz futottam és — miután a lámpát bent eloltottam — fölhajtvá kissé a függőnyt,

Friss csemege szálló 56 fill.-től kgr.-ként felfelé, szerémi szilva 1 kgr. 24 fill. és

Szeptember 18-án. Horváth Mária leánya, Margit, róm. kath.

Szeptember 24-én. Sautuauer János és Auszberger Mária leánya, Erzsébet, róm. kath.

Szeptember 27-én. Kuntner Ferenc és Halász Mária fia, Mihály, róm. kath.

Szeptember 22-én. özv. Janisch Alajosné sz. Braun Anna fia, János, róm. kath.

Halálozás.

Szeptember 27-én. Weber Józsefné szül. Bauer Erzse, háztartásban, ág. hitv. ev., 69 éves, szervi szívba.

Szeptember 29-én. Konkolyi Miklós, róm. kath., 10 hónapos, görcsök.

Október 3-án. Seper János, róm. kath., 2 éves görvéllykór.

— **Ő Szentsege a pápa magyar gyógyvize.** XIII. Leo pápa Ő Szentsege, a kinek magas életkorát és szellemi trissességét méltán csodálja az egész világ, magyar gyógyító itallal él. A Vatikánban ugyanis a „Pálma” jelzésű keserűvizet hozatják Ő Szentsege egyenes utasítására, a ki e gyógyító itallal igen meg van elégedve. Ritka kitüntetés a magyar vízre, hogy a pápa asztalára kerül s méltó elismerés illeti Loser János, cs. és kir. udvari szállító céget, a „Palma” forrás tulajdonosát, a ki e vizet a pápai udvarba szállítja.

— **Legfinomabb asztali szőlő és szilva kapható** Waisbecker Ede utóda, Schaar József fűszer és csemege-kereskedésében.

— Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a **Ferenc József keserűviz** valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan **Ferenc József keserűvizet.**

— **Figyelmeztetés.** Mai számunk hirdetési rovata egy hirdetést tartalmaz a híres Salignac-cognagyártól, melyre felhívjuk olvasóink figyelmét.

— **Mindég csak „valódi”.** A vásárlásnál nem ritkán halljuk azt a kívánságot hangoztatni, hogy csak „valódi” árut óhajt. Ámde mi a „valódi”? Ezzel az „eredeti”, az „első” jeleztetik, a mely úgy van készítve, a miut azt maga a feltaláló akarta. A mai kor irányában fekszik azonban az új, a jó dolgot, a mely sikeres elterjedést nyert, azonnal „utánozni”, és az utánzatot mint „épen olyan jót”, sőt miut „jobbat” kínálni. Többnyire a tápszereknél fordul ez elő, noha épen ennél a legfontosabb az, hogy elkerüljük a „hamisítványt”. Több mint egy évtizeddel ezelőtt, a midőn a Kathreiner-féle Kneipp-malata kavé pártalan előnye révén a családokban oly gyorsan meghonosodott, az utánzők is csakhamar felmerültek, hogy közösleges pörkölt terményekkel, a melyek csak külsőleg hasonlítotak az eredeti áruhoz, mint „épen oly jót” jelezve elárasszák a piacot. A „valódi Kathreiner” mint a legjobb vau elismerve a bakkávé pótlásul, a hol az orvosi rendelethez nélkülözendő. Epen a „Kathreiner az első, a valódi gyártmány, és még ma is eléretlen az ő előnyeiben. Reá legjobban alkalmazható e mondás: az igazán jó csak a valódi.

Különfélék.

* **A trónörökös fia.** *Ferenc Ferdinánd* kir. hercegnek fia született, a kit szerdán kereszteltek meg Bécsben a Belvedere kápolnájában. Mint keresztapa *Károly István* kir. herceg szerepelt. A szertartáson *Ferenc Ferdinánd* fiú *Ferdinánd Károly* főherceg és sok magasrangú katonatiszt volt jelen. A gyermek a keresztességben a *Miksz Károly* nevet kapta.

* **Vilmos császár könyve.** A németek sokoldalú uralkodója bevonult az irodalomba is. Császári beszédek, levelek, rendeletek és telegrammok címen könyvet adott

kinéztem. A két sötét alak nem távozott el. Ott állt az ablakhoz közel, várakozva, tanakodva igen sokáig.

— Kinek a hangját ismerte föl ez egyikben?

— A Rozs Károlyt. Ez az utálatos, megvetésre méltó ember nem átalott több ízben vallomást tenni a legsértőbb módon. En elutasítottam és megparancsoltam neki, hogy többé ne merjen közembe jutni, mire ő fenyegetőzve mondotta, hogy nekem igen kellemetlen perceket fog okozni.

— A nyomorult. Föl kell jelenteni a rendőrségnél.

— Nem, nem. A világért sem. Nem tudom egész bizonyosan, hogy ő volt és ő bizonyára kivágná magát. De meg akarom tudni es erre akarom kérni önt. Járjon utána, puhatolozzon és tudja meg, hogy csakugyan ő volt-e?

— Meg fogom tudni, asszonyom.

— Szeretném tudni, hogy mily célból járt el így? Akarom tudni, hogy beszél-e erről a kalandjáról és elmeri-e mondani, hogy itt leskelődött s hogy egy üldözött rablógylkóst látott itt bemászni az ablakon?

— Legyen nyugodt. Néhány nap múlva eredményt érek el.

— Köszönöm.

— Majd meg fogom én ennek a nyomorultnak mutatni, hogy mi a tisztesség, a lovagiaság és a becsületes eljárás! Rá fogom kényszeríteni, hogy vallomást tegyen és bocsánatot kérjen. Elég erős még az én karom, asszonyom, arra, hogy adjak neki egy olyan vágást, a melytől örökre elmegy a kedve a hasonló históriáktól.

— De mit akar?

A flu arca egészen kigyuladt. Föltámadt benne a középkori lovag, a ki tusára száll szíve hölgyeért, nemesen, minden vágya nélkül a jutalomnak. Es egészen meg is változott. Csak úgy folyt ajkáról a szó, a méltatlankodás kifolyásaként.

Bizza rám, asszonyom. Meg lesz elégedve. Illyje meg, hogy föllázad vérem minden cseppje, hallván ezt

ki amely magában foglalja a császárnak uralkodása óta elmondott beszédeit, nevezetesebb rendeleteit és különféle, jobbara ujsagokban is között telegramjait, amelyek javarésze felelet üdvözlésekre és részvétávirat elhunyt kiválóságok családaihoz.

A császár olyan nagy súlyt fektetett erre a könyvre, hogy saját felügyelete alatt rendezték sajtó alá. Egyes feltunőbb s nem éppen kellemetes hatást keltő beszédek a kiadásáról le akarták beszélni a császárt, mire megjegyezte: Azt hiszem, ami minden német polgárnak szabad, azt nem tilthatják el a német császárnak sem.

Igy történt, hogy a könyvben összegyűlt minden sértő kijelentés, kiméleltlen kritika, provokáló szónoklat, amelyet a császár elmondott s amely annak idején nagyon sok kínos és eles polemia adott okot.

* **Megszokott ügyvéd.** Nagy-Kanizsa társadalmat élénken lojalizoztatja dr. Hauser János ügyvéd elszomorító esete. Az ügyvéd ugyanis több mint száz sikasztást és váltohamisítás követése után nyomtalanul eltűnt a városból. A visszaéléseket oly módon követte el, hogy parasztoznak váltóra szerzett pénzt, midőn azután ezek torlesztettek, a részletet magának tartotta, a benne teljesen megbízó parasztokkal pedig új, ures váltót iratott alá, melyet azután tetszése szeriut töltött ki. Nem riadt vissza hamis aláírásoktól sem. Több mint 400 drb. váltó, közel 300.000 korona értékben van tőle forgalomban, sok között a hamis- és pinceváltó. Az összes helybeli, sőt még szomszéd penzintezetek is érdekelve vannak. Mar egy hónap óta történnek ellene följelentések, de egész az utolsó napokig birta huzni a dolgot. Végre a nagy nyomás következtében szeptember 27-én dr. Orósegy kir. ügyész attelefontal a rendőrségre, hogy tartóztassák le. Deak rendőrkapitány írásbeli rendeletet kért; míg ezen tárgyalások tolytak, Hauser neszt fogott és eltűnt a városból. Sokan azt hiszik, hogy a szőlőhegyek között üngyilkos lett. A mai napig nincs róla semmi hír. Az irnokat letartóztatták, de ismét szabadiábra helyezték. A szerencsétlen ember nagyon jó családból való. Egyetlen fia volt az általános becsült Hauser vaskereskedőnek, kitől mintegy 160.000 koronát örökölt. Mint kezdő ügyvéd nől kapta a dús gazdag és egész Zalamegye legtekintélyesebb emberének Eperjesy Sándornak leányát. Gyönyörű nejjével azonban nem élt boldogan, ki azután 5-6 év előtt el is vált tőle és neje lett dr. Stocker királyi ügyésznek. Apósa kísérletet tett a megmentésére, de midőn a bűnös manipulációk nagyon is nyilvánosok lettek, levette róla a kezét. A legerdekesebb a dologban az, hogy senki sem tudja, mit csinált a rengeteg penzszel.

* **Zola Emil,** a franciák hírneves regényírója hirtelen meghalt.

Az ujságok kivétel nélkül meleg hangon méltatják Zola nagy tehetségét s egyuttal ujra ismertetik azt a nagy szerepet, amelyet a Dreyfus-pörben játszott. Ezt a szerepét az ujságok pártállásuk szeriut itélik meg. Az angol ujságok irodalmi működését különféleképen itélik meg, de a Dreyfus-pörben való szereplését valamennyien magasztalják. A Daily Cronicle azt írja, hogyha ez a szerencsétlenség tíz vagy husz esztendővel ezelőtt történt volna, nem keltett volna Angliában akkora részvétet. Akkoriban Zola az erkölcstelenség és a tragárság szimboluma volt; csak a Dreyfus-pörben tanusított őszintesége és bátorsága tette őt Angliában is kiváló és komoly íróvá.

A Gualois egyik munkatársa Zola halála alkalmából meginterviewolta François Coppeet, aki azt mondta, hogy ő e percben nem gondol a politikai hibákra, hanem csak a nagy íróra, aki oly jelentékeny műveket alkotott. Ha valaki, úgy Zola a mester nevet megérdemli.

A nacionalista lapok folytatják annak az állirnek a terjesztését, hogy Zola üngyilkos lett a Dreyfusardok hálátlansága miatt és mert lelkifurdalást érzett. Ezzel

a történetet. Egy anyagi tisztaságu nő, egy nemesen érző anya, kinek férje nincs otthon, remegve kénytelen átélni egy rémes éjszakát. Egyedüli, elhagyatott állapotában mer ellene merényletet intézni egy nyomorult, kitéve annak, hogy a rémülettől elveszítse eszméletét és szivdobogást kapjon. Gyalázat! Egy nőt bántani, a ki magában van. Egy utó ijeszteni, a kinek nincs védelmezője. Egy anyát rémületbe ejteni, a ki gyermekét ápolja.

A hév egy kissé elragadta a fiatal lovagot s anynyira belemelegedett a tárgyába, hogy az érdekes aszszonyt már fia betegágyánál látta, a mint ápolja és kanalas orvosságot ad neki.

Igy történt, hogy lehajolt a Jóska gyerekekhez — a ki eddig szájtátva hallgatta a különös históriát — s féltérdelő helyzetben folytatta a keserves kifakadásait tovább.

— Megijeszteni ezt az édes gyermeket is, a kiből már vau annyi belátás, hogy a mamája ez elhagyatott, egyedüli állapotában nem tudná magát védelmezni. Es kitenni ezt az apróságot annak, hogy kis szíve hevesen dobogjon az ijedtségtől és féltékenységben, rémületben valami betegség érje.

A fiatal úr, mikor eddig jutott, igen elérzékenyült. Megragadta annak kis kezét és kérdezte:

— Ugy-e, Józsika, maga is remegett e borzasztó helyzetben?

— Nem. En egy csöppet sem féltém.

— Milyen vitéz, milyen nagyszerű gyerek. Es mondja, miért nem félt?

A mama közbe akart lépni, de már későn volt.

A Jóska, szemébe nézve a platói szerelmü lovagnak, hangosan és gyorsan mondta:

— Mert itt volt a Béla bácsi is és még akkor nem mászott vissza az ablakon.

szemben a hivatalos vizsgálat minden kétséget kizárólag kiderítette, hogy Zola szerencsétlenségnek, széngázmergezésnek esett áldozatul.

* **A karmesteri pálcá.** A színhazi évad kezdetén némi érdeklődésre tarthat számot az a kérdés, hogy ki találta föl a karmesteri pálcát? Egy időben a karmesterek lábdobogással és tapssal adták meg zenészeiknek a taktust, míg végre Lulli, a híres komponista, XIII. Lajos idejében a karmesteri pálcát föltalálta. Csakhogy ez a pálcá botnak vagy akárminek is beillett volna, mert hat láb hosszú volt. Lullinak jobb lett volna, ha nem találja föl a karmesteri pálcát, mert amikor egy napon hadonászott vele, annyira megsértette magát, hogy belehalt. Ma már a karmesteri pálcák nem ily veszedelmesek és nem is sértenek meg senkit, legfőljebb a jó ízlést, bizonyos karmesterek kezében, kik a pálcá segélyével affektálnak, pózolnak és kacérokodnak.

* **Fejedelmi elismerések az orvosnak.** Ha elgondoljuk, mennyit kaptak egyes orvosok fejedelmek gyógykezeléséért, bizonyára csinos összeggel fogja az angol király megjutalmazni az ő orvosát, aki súlyos bajából kigyógyította. Ime, néhány híresebb orvosi honorárium:

Amikor 1871-ben a walesi herceget, mai angol királyt, súlyos tifuszos láz ágya döntötte, orvosa, sir William Gull, négy heti kezelésért 250.000 frankról szóló utalványt kapott.

Azok az orvosok, akik Viktória királynőt kezelték, egyenkint 2000 guienát, vagyis 52.000 frankot kaptak.

Lapponi doktor a pápától csak 12.500 frankot kapott egy operációja alkalmával.

A rekordot azonban még most is Dimsdale érte el, akit II. Katalin Szent-Pétervárra hozatott, amikor beteg volt. Dimsdale nemcsak 250.000 frankot kapott ezüstben, de összes költségeit, mintegy 125.000 frankot is a cáról viselte s külön még 12.500 frankot reudelt az orvosnak évi járadékul, amíg csak él.

* **Sok a leány.** Pons francia városát különös csapás érte, az hogy huzamosabb idő óta a városban az összes újszülöttek leányok. A város bölcsei már aggódnak, mert mi történjék ezzel a leány-fölösleggel, ha nem elég a fiatal ember, aki őket főkötő alá juttassa. A városban ezidőszeriut is 260 eladó leány vau es csak 89 nőtleu fiatal ember. Ez a helyzet nagyon kétségbe ejti a leányokat és kérvényt köröztetnek aláírás végett, melyben azt kéri, hogy engedjék meg Ponsban a bigamiát. De még ezzel sem volna megoldva a kérdés, mert a mostani arány mellett, csak trigamiával lehetne ponsi leányokat főkötő alá juttatni. Pons, a leányok városa Combes miniszterelnök választókerületében van és így most a miniszterelnököt az a veszély fenyegeti, hogy választói a ponsi kényes kérdés megoldása végett egyenesen ő hozzá folyamodnak.

Irodalom és művészet.

(*) **Magyar Lányok.** Minden szülő, a ki szívében viseli serdülő leányának lelki nevelését, aggódva töprenkedik azon, milyen olvasmányt adjon gyermekének? Az izgató regények valóságos mételey a fejlődő leány fantáziájának, a külföldi, selejtes ifjúsági lapok és iratok untatják, nem szórakoztatják, mert lelke nem talál benne elegendő táplálékot. A Magyar Lányok minden tekintetben megfelelő. Ezt a lapot bátran és nyugodtan adhatja a szülő, a tanító fiatal leányok kezébe. Meg van benne minden a mi a leányvilágot érdeklí, szórakoztatja. Talál benne érdekes ifjúsági regényeket és elbeszéléseket, ismeretterjesztő cikkeket, azonkívül a háztartásra, kertészetre vonatkozó cikkeket, kézimunkát stb. gyönyörű képeket, illusztrációkat és mindenekfölött magyar szívet, magyar lelket. Melegen ajánljuk ezt a jól szerkesztett lapot mindenki figyelmébe, a kinek serdülő leányai vannak. Előfizetési ára negyedévre 3 korona. Kiadja Singer és Wolfner, Andrassy-ut 10.

Hirdetések.

Több darab

köszegi takarékpénztári részvény

(régí takarékp.) szabad kézből eladó.

Ajánlatok A. B. 1902. sz. a. Galgócra kéretnek.

Legismertebb és legjobb
valódi francia konyak
Louis de Salignac & Co.
cégtől.

Cognac.

Kizárólagos főraktár
Köszeg és környékére:
Waisbecker Ede utóda
Schaar József
fűszer-, csemege- és bor-kereskedésében
Köszegen.

szép paradicsom a legolesőbb árban kapható Jánosa Gyula csemege-kereskedésében.

